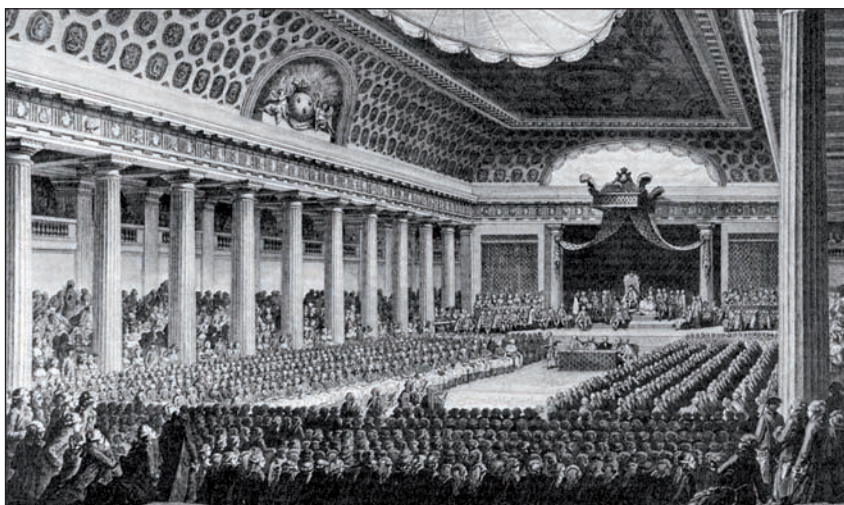

Ezkerra eta eskuina bereizi zituen I-11

VERSAILLES, 1789KO IRAILAREN 11. Batzar Nazional Konstituziogilekoa 1.200 kideak, jauregiko Menus-Plaisirs areto itzelean bilduta, Konstituzioaren artikulua bat eztabaidatzen hasi ziren: parlamentuak onartutako legeei betoa jartzeko eskubidea al zuen erregeak?

Bizpahiru hilabete lehenago, ekainaren 17an, Batzar Nazionala eratu zen eta handik gutxira, uztailaren 9an, legeria berriaren premia ikusita, Batzar Nazional Konstituziogilea. Eta horretantxe ari ziren iraileko egun hartan, konstituzio berriaren edukia zehazten. Gai korapilatsua zen egun hartan egokitutakoa, finean, erregeari eman behar zitzaion boterea baitzegoen jokoan. Batzarreko lehendakaritza-ren mahaiaren inguruan batzuk eta besteak iritzia ematen hasi ziren eta taldetxoak osatuz joan ziren. Batzuek ez zuten aldaketa nabarmenik nahi, absolutismoari eutsi nahi zioten. Lehen eta bigarren estatuko ordezkariak ziren gehienbat, kleroa eta noblezia, alegia. Beste batzuek, aldiz, hirugarren estatuko ordezkariak izanik, Luis XVI.aren boterea ahalik eta gehien mugatu nahi zuten, herritarren ordezkarien mesedetan.

Pixkanaka bi iritzi eta bi multzo nabarmendu ziren bilera jendetsu eta zalapartatsuan. Aretorearen eskuinaldean kontserbadoreenak bildu ziren, monarkiarekin bat zetozenak, ordura arte erregeak –eta beraiek– izandako botereari eta pribilegioei eutsi nahi zietenak. Aldiz, ezkeraldera joan ziren aurrerakoienak, monarkia abolitu eta errepublika ezarri nahi zutenak, edo gutxienez

Estatu Orokorrak Versailles jauregiko Menus-Plaisirs aretoan bilduta, 1789ko maiatzean. Handik bi hilabetera, Frantziako Iraultza piztuta, Batzar Nazional Konstituziogilea ere gune berean bilduko zen, urrian Parisera aldatu zen arte. Ezkerraren eta eskuinaren arteko bereizketa politikoa areto horretan sortu zen, irailaren 11n.

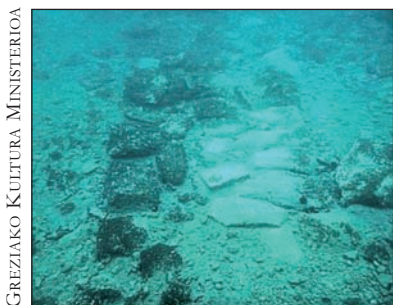
koroaren botere absolutua neurri batean edo bestean mugatu nahi zutenak.

Inork ez zien esan zer egin behar zuten edo aretoaren zein alde zegoki. Banaketa ezustean eta naturalki egin zen, gerora izango zuen eragina jakin gabe.

Urrian, gortea Versaillesetik Parisko Tulleries jauregira aldatu zen. Batzar Nazionalak “erregea eta herritarren ordezkariak bereizezinak” zirela erabaki zuen, momentuz behintzat –aurrerago, erregearen gorputza eta burua guztiz bereizgarriak zirela erabakiko zuten–. Horrenbestez, Batzar Nazional Konstituziogilea Parisera aldatu zen. Baina han sortutako eskuinaren eta ezkeraren arteko bereizketa ez da gaurdaino aldatu. ■

Arrastoak

4.000 urteko hiria itsaspean

BRONTZE AROKO hiri bat aurkitu dute Egeo itsasoan Genevako Unibertsitateko, Suitzako Arkeologia Eskolako eta Greziako Antzinate Saileko ikerlariak. K.a. 2000-3000 urteen inguruan hiriak garrantzi handia izan zuela uste dute, aztarnategiaren tamainan eta aurkitutako babes elementu ikusgarrietan eta harresi sendotetan (argazkian) oinarrituta. “Garai horretako halako babes

egiturarik ez da aurkitu gaurdaino Grezian”, Julien Beck Genevako Unibertsitateko kidearen hitzetan. Oraindik ez dakite hiriak zer tamaina zeukan, eta oraingoz 1,2 hektarea aztertu dituzte –bi futbol zelaitik gora, komunikabideek gogokoen duten azalera unitatean adierazita–. Aurkikuntza oso lagungarria izango da Brontze Aroko merkataritza ibilbideak hobeto aztertzeko. ■